

Číslo: 2011/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **05. 10. 2022** do **07. 10. 2022** a **10. 10. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Nová 203, Kuklov	
Zriaďovateľ	Obec Kuklov

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Gabriela Žišková, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2011/2022-2023 zo dňa 29. 09. 2022
inšpekciu vykonali:

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava .....

Mgr. Martina Dekanová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna nepľnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú navštevovalo 19 žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). Škola v aktuálnom školskom roku neevidovala žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Zriadené boli dve triedy so spojenými ročníkmi (1.-3. a 2.-4.). Výchovu a vzdelávanie žiakov zabezpečovali 3 pedagogickí zamestnanci vrátane katechéta. Odborných zamestnancov škola nezamestnávala.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh výchovy a vzdelávania bol sledovaný na 25 vyučovacích hodinách v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, prvouka a vlastiveda.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Komunikačné spôsobilosti žiakov sa na sledovaných hodinách prejavovali minimálne, zväčša sa nedokázali plynule a kultivovane vyjadrovať. Rozsah slovnej zásoby nezodpovedal veku žiakov, ich vyjadrenia boli strohé a nerozvinuté. Často používali nárečie a takmer vôbec nedokázali uplatniť primeranú odbornú terminológiu. Obsahu textov porozumeli výhradne s pomocou učiteľiek a vďaka tomu dokázali vyhľadať požadované informácie na väčšine

sledovaných hodín. Práca s textom v širších súvislostiach, úlohy súvisiace s jeho posudzovaním a hodnotením neboli uplatnené z dôvodu ich nezariadenia do vyučovacích hodín. Na hodinách boli žiaci zriedka stimulovaní k písomnému prejavu, zaradené činnosti boli vo výraznej miere orientované len na prepisovanie textu alebo jeho časti, dopísanie ponúknutého slova do kontextu vety. Pri vyvodzovaní vybraných slov ich žiaci vyhľadávali v texte učebnice a následne ich prepisovali do zošita. Pri opakovaní abecedy zoradzovali a lepili rozstrihané písmená do správneho poradia. Žiaci minimálne dostali príležitosť spracovávať informácie prostredníctvom výukových programov na interaktívnej tabuli alebo pomocou audiovizuálnych zdrojov. Uprednostňovanie klasickej slovnej metódy a frontálnej výučby vytváralo nedostatočné podmienky na vyrovnanie rozdielov v ich vedomostiach a zručnostiach. Kompenzačné opatrenia týkajúce sa podpory slabo prospievajúcich žiakov uplatňovali učiteľky prostredníctvom individuálneho prístupu a aj rešpektovaním pracovného tempa jednotlivých žiakov.

K slabým stránkam edukačného procesu patrila oblasť rozvíjania **poznávacích kompetencií**. Dôvodom nízkej úrovne bolo ich stimulovanie len na úrovni zapamätania, porozumenia a aplikácie. Žiaci bez väčších problémov s pomocou učiteliek dokázali riešiť úlohy v rovine zapamätania a vedeli mechanicky použiť osvojené vedomosti v konkrétnych situáciách. Dôraz bol kladený na memorovanie nadobudnutých vedomostí. Zadania zamerané na analýzu a syntézu sa vyskytli na menšom počte hodín, pričom žiaci dokázali urobiť rozbor systému na jednotlivé menšie prvky a porovnávať vzťahy medzi informáciami. Úplne absentovala ponuka úloh na hodnotenie a rozvíjanie tvorivosti. Na všetkých hodinách boli žiaci motivovaní a aktívne sa zapájali do procesu učenia sa. Len ojedinele si však dokázali uvedomiť chybu, mali veľký problém samostatne identifikovať jej príčinu a urobiť nápravu. Schopnosti kriticky myslieť neboli stimulované takmer vôbec. Výrazným nedostatkom v oblasti rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** bolo, že žiaci neboli stimulovaní k sebahodnoteniu, posudzovaniu svojich silných a slabých stránok ani k hodnoteniu výkonov spolužiakov. Učiteľky v priebehu vyučovacieho procesu uplatňovali formatívne hodnotenie, a hoci optimálne kombinovali chválu a kritiku, len ojedinele venovali pozornosť zdôvodneniu svojho hodnotenia.

Na žiadnej zo sledovaných hodín nemali žiaci príležitosť v rámci rozvíjania komunikačných schopností vyjadriť alebo zdôvodniť svoje názory, absentovalo povzbudenie žiakov k argumentácii, čo výrazne obmedzilo stimulovanie ich **občianskych kompetencií**.

V súvislosti s rozvíjaním **sociálnych kompetencií** učiteľky dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa a kladli dôraz na vytváranie pozitívnej klímy. Miera empatie žiakov bola napriek rešpektovaniu ich osobitostí a podpore sebadôvery na nízkej úrovni a iba menšia časť žiakov dokázala efektívne komunikovať a preberať zodpovednosť za svoje konanie. Výrazne zaostávala podpora schopností pracovať v tíme, kooperovať, vzájomne si pomáhať a rešpektovať sa. Zadávanie riešenia úloh vo dvojiciach a skupinách absentovalo, a tým sa nevytvorili podmienky na kooperáciu žiakov a prezentovanie riešení.

Učiteľky svojím prístupom prispievali k vytvoreniu pozitívnej sociálnej atmosféry v triedach, na žiakov reagovali prívetivo a povzbudzujúco. Dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel, rešpektovali a brali ohľad na kultúrne rozdiely a osobitosti žiakov. Optimalizácia učebnej záťaže sa prejavila najmä v podobe individuálneho prístupu poskytovaním dostupných učebných pomôcok a rešpektovaním pracovného tempa žiakov. Jasne stanovený cieľ a priebežné aj záverečné overovanie jeho plnenia bolo pozorované len výnimočne. Učiteľky motivovali žiakov k učeniu a vysvetľovali učivo v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami. Uplatňované stratégie vyučovania však takmer vôbec neboli cielene zamerané na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov. Hodnotenie výkonov žiakov prebiehalo vo formatívnej

rovine, učiteľky optimálne kombinovali pochvalu s kritikou s cieľom motivovať ich k ďalšiemu napredovaniu. Na hodinách absentovalo využívanie informačných technológií.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Sledované predmety primárneho vzdelávania

Učenie sa žiaka

Úroveň preukázania **komunikačných spôsobilostí** žiakmi bola značne obmedzená napriek snahám učiteliek klásť dôraz na formovanie základov komunikačných konvencií pri formálnej i neformálnej komunikácii (primeraným spôsobom vyjadriť svoje potreby a želania, vyjadriť prosbu, poďakovanie, požiadať o slovo, neskákať do reči, vyjadrovať sa spisovne a gramaticky správne celou vetou...). Prejavy žiakov boli na hospitovaných hodinách často živelné, na otázky väčšinou reagovali vykrikovaním, používali nespisovné výrazy, len v malej miere dokázali vhodne použiť adekvátnu slovnú zásobu. Pri práci so súvislým textom prevažne dokázali s pomocou učiteliek porozumieť jeho obsahu a vyhľadať požadované informácie/slová. Preferované boli učebnicové texty, výnimočne text v detskom časopise a nesúvislý text (geografická mapa). Žiaci ojedinele preukázali schopnosť prepojiť informácie so svojimi poznatkami. Učiteľky s ohľadom na ťažkosti v osvojovaní si základných zručností (komunikácia, čítanie, porozumenie textu, písanie, počítanie, matematické usudzovanie) kládli dôraz na zadávanie úloh na úrovni zapamätania, porozumenia a aplikácie preberaného učiva, čo v najväčšej miere prispelo k stimulácii **poznávacích kompetencií** žiakov. Na hospitovaných hodinách žiaci väčšinou preukázali osvojenie si preberaného učiva a jeho využitie v konkrétnych situáciách, i keď s malými nedostatkami. Len na malom počte hodín mali príležitosť spracovávať úlohy vyžadujúce si analýzu, výnimočne aj tvorivosť (prvouka – tvorba makety školy a jej okolia), pričom ich s usmernením učiteliek dokázali vyriešiť.

Žiaci prejavovali spontánny záujem o učenie sa, aktívne sa zapájali do činností. Väčšinou si dokázali uvedomiť svoje chyby, problematické však bolo identifikovať ich príčinu a opraviť ich, čo dokázali prevažne len s pomocou učiteliek. Podcenená bola oblasť rozvíjania kritického myslenia a hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností. Výrazne negatívny dopad na úroveň rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** malo zhodnotenie práce spolužiakov len na 1 hodine prvouky .

Rovnako zaostávala stimulácia **občianskych spôsobilostí** žiakov. Na malom počte hodín (vlastiveda, prvouka) mali priestor reagovať na aktuálne situácie vyjadrením svojich postojov a názorov k preberaným témam, pričom svoje myšlienky dokázali jednoducho sformulovať, čiastočne aj obhájiť, v minimálnej miere vzájomne posúdiť.

Zlepšenie si vyžaduje aj rozvíjanie **sociálnych kompetencií žiakov**. Nedôsledné rešpektovanie pravidiel, spontánnosť a živelnosť prejavu žiakov často narúšali pracovnú atmosféru na hodinách. Neovládanie základných komunikačných konvencií bránilo v zmysluplnej efektívnej komunikácii žiakov s učiteľkami, ako aj medzi sebou. Nie vždy dokázala väčšina z nich počúvať a primerane reagovať. Iba ojedinele mali možnosť pracovať v skupine, pričom čiastočne dokázali prebrať zodpovednosť za plnenie úloh.

Vyučovanie učiteľom

Pozitívnu stránkou vyučovania bolo, že učiteľky brali ohľad na kultúrne rozdiely a osobitosti žiakov, na väčšine sledovaných hodín sa im darilo vytvárať prostredie, v ktorom sa mohli cítiť rešpektovaní a spokojní. Na vyučovaní síce vyžadovali dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa, nie vždy však dokázali dôsledne eliminovať nežiaduce prejavy správania sa žiakov (vykrikovanie, bezdôvodné pobežovanie, nerešpektovanie zadaní...). Uplatňovaním individuálneho prístupu vytvárali podmienky na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka.

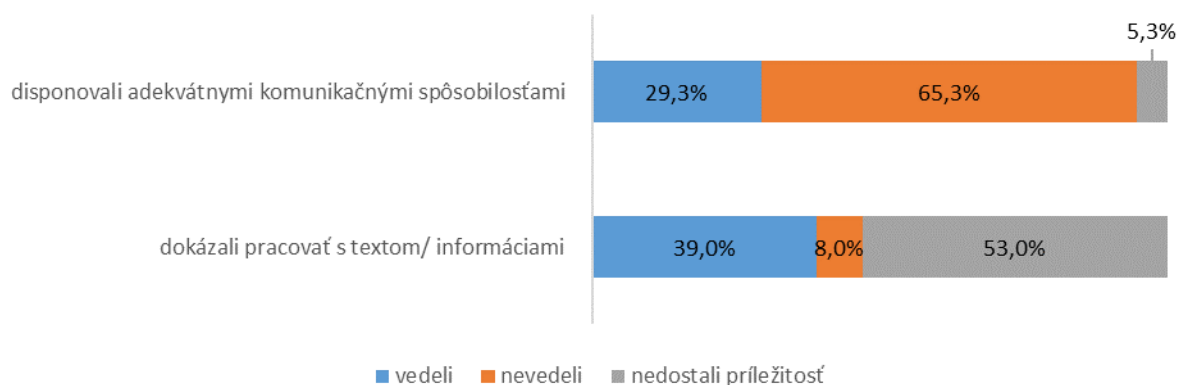
Motivovali ich kučeniu sa, uplatňovali jednoduché a zrozumiteľné inštrukcie, verbálne oceňovali pozitívne príklady správania alebo správne vypracované zadania úloh. Často pristupovali k jednotlivým žiakom aby im učivo opakovane vysvetlili, kontrolovali ich prácu, usmerňovali a pomáhali im pri vykonávaných činnostiach. Iba výnimočne im však poskytovali možnosť výberu činností. Požiadavky na výkony žiakov kládli tak, aby každý mohol zadanie zvládnuť, čím podporovali ich sebadôveru a umožnili im zažiť úspech. Učiteľky ojedinele jasne špecifikovali kognitívne ciele, oblasť afektívnych cieľov nebola vôbec zadefinovaná. Priebežne systematickou kontrolou síce diagnostikovali výsledky práce žiakov, záverečná spätná väzba s dôrazom na sebahodnotenie takmer absentovala. Názornosť a celkovú efektivitu vyučovania len zhruba na polovici hospitovaných hodín učiteľky podporili účelným využitím učebných pomôcok, ktoré by napomáhali k pochopeniu abstraktných prvkov učiva. Iba výnimočne (na 2 hodinách PVO, VLA) boli uplatnené činnosti zamerané na rozvíjanie zručností žiakov pri využívaní digitálnych technológií. Výrazne, vo všetkých sledovaných predmetoch, zaostávala oblasť uplatňovania metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov a k stimulácii vyšších myšlienkových procesov.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

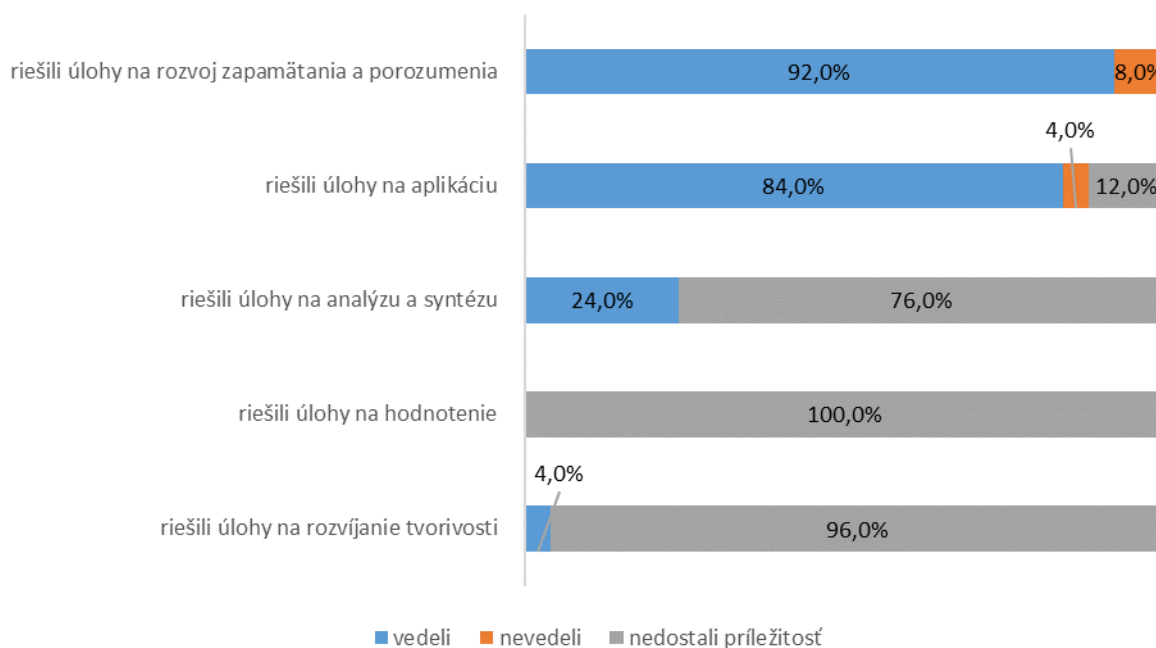
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	nevyhovujúca
	anglický jazyk	nevyhovujúca
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca
Človek a príroda	prvouka	málo vyhovujúca
Človek a spoločnosť	vlastiveda	málo vyhovujúca

Učenie sa žiakov bolo na nevyhovujúcej úrovni.

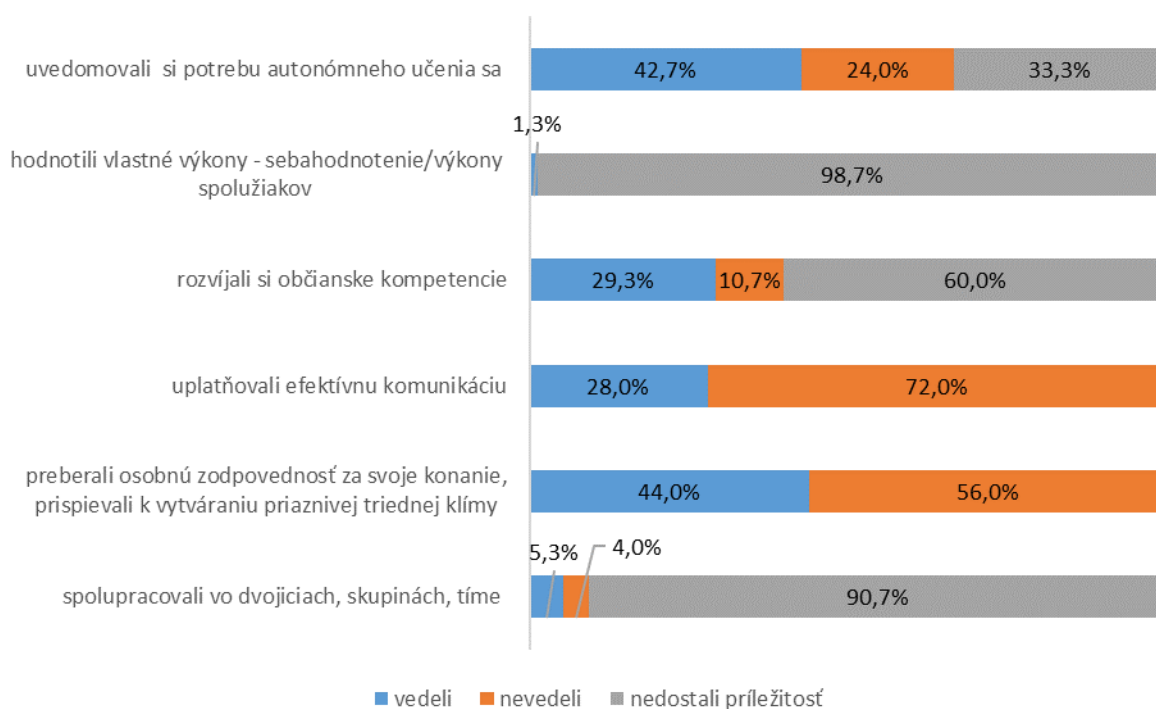
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

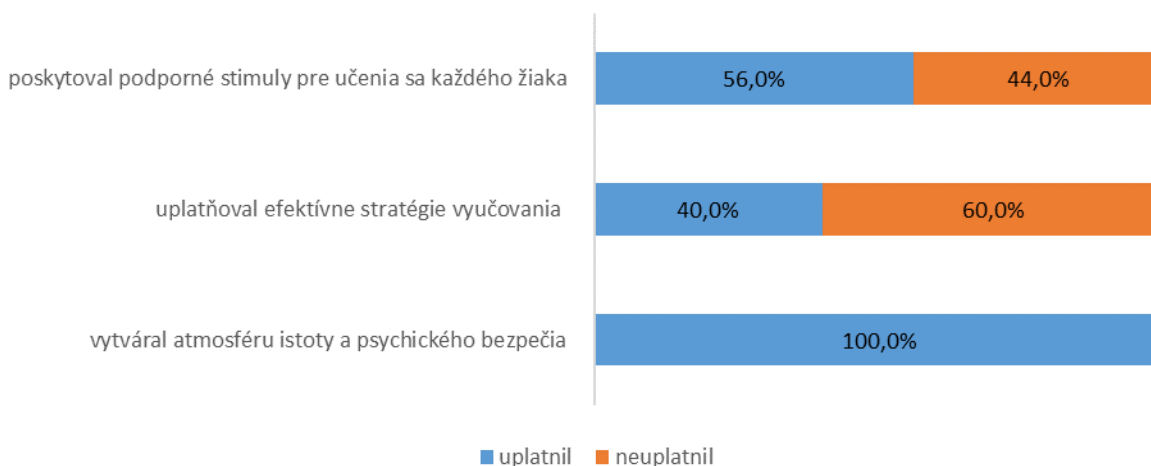
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v primárnom vzdelávaní

Výrazné pozitíva

- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívne vzťahy, atmosféru istoty a psychického bezpečia

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- nedostatočné osvojenie si komunikačných konvencií pri formálnej a neformálnej komunikácii žiakmi
- minimálne zadávanie úloh na rozvíjanie kritického myslenia a tvorivosti
- absencia stimulácie hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností žiakov

RIADENIE ŠKOLY

Základným dokumentom, podľa ktorého škola uskutočňovala výchovu a vzdelávanie bol Inovovaný **Školský vzdelávací program** ZŠ s MŠ Kuklov (ŠkVP) „*Zdravím a vzdelaním k pracovnému úspechu*“. Bol vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania, obsahoval ustanovenia vymedzené školským zákonom, akceptoval úpravy konsolidovaného znenia štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP). Poslanie a stanovené ciele školy zohľadňovali regionálne podmienky, charakteristiku žiakov pochádzajúcich z MRK. Deklarované ciele boli prioritne orientované na podporu tých spôsobilostí žiakov, ktoré sú v ich domácom prostredí najčastejšie zanedbávané. Za kľúčové škola považovala rozvíjanie komunikačných spôsobilostí, matematickej, finančnej a digitálnej gramotnosti, formovanie vnútornej motivácie, hodnotovej orientácie v duchu humanistických princípov. Stanovené ciele síce korešpondovali s reálnymi podmienkami školy, analýza výsledkov hospitačnej činnosti školskej inšpekcie však preukázala, že efektivita uplatňovaných stratégií vyučovania nenapomáhala k rozvíjaniu kompetencií žiakov a preferovaných spôsobilostí.

Pri tvorbe a úpravách ŠkVP škola nespolupracovala s odborníkmi ani nenadväzovala kontakty s inými inštitúciami.

Učebný plán (UP) bol súčasťou ŠkVP. Akceptoval RUP v počte hodín a zaradení predmetov do vzdelávacích oblastí, rovnako aj ustanovenia týkajúce sa využitia disponibilných hodín, ktoré špecifikovali vo vlastných poznámkach k UP. V nadväznosti na ciele stanovené v ŠkVP boli hodinovými dotáciami posilnené predmety slovenský jazyk a literatúra, matematika, prvouka a telesná a športová výchova bez rozšírenia ich obsahu vzdelávania, so zameraním na opakovanie a utvrdzovanie základného učiva. **Učebnými osnovami** povinných vyučovacích predmetov boli vzdelávacie štandardy ŠVP. Všetky **prierezové témy** boli zapracované do obsahu vyučovania vhodných predmetov. Plnenie cieľov prierezových tém sa realizovalo aj formou aktivít v rámci tematicky zameraných dní (jesenné hry v prírode, Deň Zeme, Deň športu..). ŠkVP bol preukázateľne prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy. Informácia o jeho dostupnosti bola zverejnená na informačnej tabuli vo vstupnom priestore školy.

Všetky zásadné dokumenty súvisiace s procesom výchovy a vzdelávania, organizáciou a riadením školy (vnútorné predpisy, pokyny, usmernenia) boli vypracované v súlade so zámermi školy, aktualizované a prerokované v pedagogickej rade. **Pedagogická dokumentácia a ďalšia dokumentácia** školy bola vypracovaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Bola vedená na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva.

Riaditeľka školy podporovala vlastný odborný a manažérsky rast, za ostatné dva roky absolvovala rozširujúci modul funkčného vzdelávania *Sebariadenie a manažérska etika* a vzdelávania v oblasti rozvíjania transversálnych zručností a autoevalvácie. Učiteľka si dopĺňa kvalifikáciu na vyučovanie na 1. stupni. Napriek vyjadreniam riaditeľky školy o vytváraní podmienok na ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov, učiteľka v dotazníku (menej úspešní žiaci) nesúhlasila s tým, že vedenie školy vytvára podmienky na jej ďalšie vzdelávanie. Z informačného dotazníka pre riaditeľku školy bolo zrejmé, že učiteľka sa v posledných dvoch rokoch nezúčastnila vzdelávania. Nespĺňanie kvalifikačných predpokladov, absencia ďalšieho vzdelávania a sporadická metodická podpora v rámci zasadnutí pedagogickej rady boli príčinou málo vyhovujúcej úrovne vyučovania učiteľky a nevyhovujúcej úrovne učenia sa žiakov v 2. triede.

Výkon štátnej správy v prvom stupni sa v škole realizoval v súlade s platnými právnymi predpismi.

Metodické združenie nebolo zriadené. Problematika dosahovania jednotného postupu školy v oblasti riadenia procesu výchovy a vzdelávania bola predmetom zasadnutí pedagogickej

rady. Rokovania sa konali pravidelne, v súlade s vypracovaným harmonogramom zasadnutí. Pedagogická rada len čiastočne plnila metodickú funkciu v oblasti vzájomnej výmeny skúseností a koordinácie školských aktivít. Podľa vyjadrení učiteľky v dotazníku (menej úspešní žiaci) skôr nesúhlasila s vyjadrením, že vedenie školy pedagogickým zamestnancom vytvára priestor zdieľať dobrú prax v práci s menej úspešnými žiakmi na pedagogických poradách.

Základné údaje súvisiace s **kontrolou a hodnotením žiakov**, ktoré škola deklarovala v ŠkVP, boli rozpracované v internom dokumente *Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov*. Vychádzal z Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy, obsahoval informácie o metódach, formách, postupoch a kritériách hodnotenia. Spôsob priebežného a celkového hodnotenia a klasifikácie žiakov bol prerokovaný v pedagogickej rade. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania žiakov boli o tom preukázateľným spôsobom (žiacka knižka) informovaní zákonní zástupcovia žiakov.

Hodnotenie zamestnancov bolo realizované v zmysle nastaveného systému vnútornej kontroly a hodnotenia, bolo zadefinované so zameraním na oblasti pracovného výkonu, v rámci ktorých boli stanovené kritériá a indikátory hodnotenia. Mesačný harmonogram avizoval plnenie stanovených úloh súvisiacich s výchovno-vzdelávacím procesom a zameraním hospitačnej činnosti. Kritériá hodnotenia v hospitačnom zázname boli nastavené aj na sledovanie činnosti žiakov a špecifiká súvisiace s výchovou a vzdelávaním žiakov z MRK. V uplynulom školskom roku 2021/2022 riaditeľka školy vykonala 6 hospitácií, zistenia zaznamenané v hospitačných hárkoch smerovali k odporúčaniam zameraným na oblasti vyžadujúce si zlepšenie. Závery vykonaných hospitácií riaditeľka školy analyzovala s učiteľkou v pohospitačných rozhovoroch. Formulácia opatrení vo forme odporúčaní však nevedla k odstraňovaniu nedostatkov. Plnenie uložených opatrení nebolo predmetom dôslednej následnej kontroly, čím bola výrazne obmedzená funkčnosť systému kontroly a hodnotenia. Nedostatky pri výkone hospitačnej činnosti mali negatívny dopad na celkovú úroveň vyučovania, čo sa preukázalo aj pri výkone komplexnej inšpekcie.

V informačnom dotazníku sa riaditeľka školy síce vyjadrila, že považuje **sebahodnotenie školy** za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce, však systematické plánované sebahodnotenie nerealizovala.

Z rozhovorov so žiakmi, učiteľkami a z pozorovaní celkového diania v škole počas komplexnej inšpekcie bolo zrejmé, že vo **vzájomných vzťahoch** medzi aktérmi výchovy prevládala vzájomný rešpekt a dôvera, čo poskytovalo žiakom pocit istoty a bezpečia. Žiaci potvrdili pozitívny prístup učiteľiek, založený na podpore a trpezlivosti. Cielená podpora osvojenia si a využívania efektívnych stratégií učenia sa žiakov sa počas hospitačnej činnosti nepreukázala. Riaditeľka školy sa v rozhovore vyjadrila, že je snahou školy spolupracovať so zákonnými zástupcami žiakov na školskej i mimoškolskej úrovni, úsilie pedagogických zamestnancov však bolo zredukované na stretnutia rodičovského združenia a poskytovanie informácií o problémoch v správaní a výraznom zhoršení prospechu žiakov. Tento stav potvrdili menej úspešní žiaci v riadenom rozhovore, kde súhlasili s vyjadrením, že sa učitelia stretávajú s rodičmi iba na rodičovskom združení alebo vtedy, keď im hrozí prepadnutie. Tento názor žiakov potvrdila aj učiteľka svojimi odpoveďami v dotazníku keď nesúhlasila s tým, že škola iniciuje stretnutia s rodičmi aj mimo rodičovských združení počas školského roka, vytvára podmienky na spoluprácu s rodičmi a zapája ich do vyučovacieho procesu a mimoškolskej činnosti. Súhlasila s výrokom, že komunikácia s rodičmi je značne limitovaná ich nezáujmom.

Ciele výchovy a vzdelávania definované v ŠkVP, spôsob komunikácie a správania všetkých zúčastnených podporovali bezkonfliktné spolužitie a rešpektovanie individuality každého žiaka bez ohľadu na odlišnosti súvisiace so sociálno-ekonomickým znevýhodnením a málopodnetným prostredím, z ktorého pochádzajú všetci žiaci. Z vyjadrenia riaditeľky školy

vyplývalo, že takmer všetci žiaci majú pretrvávajúce ťažkosti v učení, ktoré súvisia so sociálnou izoláciou rodín žijúcich v MRK, nevyhovujúcimi materiálными podmienkami, nízkou formou spolupráce zo strany zákonných zástupcov, kultúrnou úrovňou rodín s prevažne s ich narušenou štruktúrou. Uvedené znevýhodnenia boli hlavnou príčinou slabého prospechu žiakov, ojedinele sa vyskytovali aj závažnejšie výchovné problémy (záškoláctvo, užívanie návykových látok – fajčenie). Na základe diagnostických pozorovaní triednych učiteliek vyplynula potreba realizovať u niektorých žiakov špeciálno-pedagogické vyšetrenia za účelom diagnostiky špecifických porúch učenia a ďalších znevýhodnení, návrhy však zákonní zástupcovia ignorovali s odôvodnením, že sa nemôžu dostaviť do poradenského zariadenia z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. V záujme eliminovania bariér v učení sa žiakov a zabezpečenia rovnakého prístupu ku vzdelávaniu škola realizovala v rámci pobytu žiakov v škole opatrenia k vytvoreniu pracovného prostredia podporujúceho individuálny prístup a zohľadňovanie špecifík jednotlivcov. Učiteľky uplatňovali výchovno-vzdelávacie intervencie podporujúce pozitívne vzťahy, toleranciu, pozitívnu sociálnu klímu, využívaním motivačného formatívneho hodnotenia podporovali sebadôveru každého žiaka, čo sa preukázalo aj počas hospitácií vykonaných počas komplexnej inšpekcie. Účinnosť týchto opatrení potvrdili žiaci v riadených rozhovoroch (2 menej úspešní žiaci 4. ročníka), ako aj ďalší žiaci pri neformálnej komunikácii so školskými inšpektorkami. Z ich vyjadrení a z neformálnych pozorovaní bolo zrejmé, že im je v škole dobre, cítia sa byť súčasťou kolektívu triedy/školy, k čomu prispieval najmä pozitívny prístup učiteliek k žiakom, ktoré ich často povzbudzujú a chvália, keď splnia zadané úlohy, zaujímajú sa o ich záľuby, ako aj problémy, ktoré často zažívajú v komunite. Realizácia opatrení sa zároveň prejavila v klesajúcom počte neprospeievajúcich žiakov.

Poskytovanie informácií žiakom a verejnosti **o dianí a aktivitách školy** bolo zredukované na oznamy na nástenkách, interná komunikácia s rodičmi prebiehala spravidla prostredníctvom sociálnych sietí.

Vzájomné vzťahy medzi aktérmi vyučovania a osobnostný rozvoj žiakov pozitívne ovplyvňovala aj činnosť záujmových útvarov (pohybovo-tanečný, počítačový krúžok) a realizácia aktivít, ktoré súviseli s pripomenutím si a prípravou rôznych sviatkov a tematicky zameraných dní o ktoré žiaci prejavovali záujem (*Šarkaniáda, Vianočná besiedka, Deň plný rozprávok...*). Škola nadväzovala kontakty s málotriednymi školami v okrese za účelom organizovania a účasti na aktivitách športového charakteru. Aktivity prezentujúce činnosť školy na verejnosti a pre rodičov neboli organizované. Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie zriaďovateľa, ale aj z nezáujmu zákonných zástupcov žiakov nebol zriadený školský klub detí.

Funkciu **výchovnej poradkyne** vykonávala riaditeľka školy. Mala vypracovaný plán, ktorý deklaroval činnosti a aktivity zamerané na poskytovanie služieb pri riešení osobných alebo iných školských problémov, vytváranie pozitívnych vzťahov medzi žiakmi v škole a formovanie osobnosti žiakov. Pri odhaľovaní problémov preferovala priebežné diagnostické pozorovanie správania sa a prospechu pri každodennom kontakte so žiakmi. Po odhalení príčin prijímala opatrenia s cieľom eliminovať zistené problémy (rozhovor so žiakom, s jeho zákonnými zástupcami, individuálny prístup, doučovanie, pravidelná kontrola a dohľad, spolupráca s príslušnými orgánmi štátnej správy v obci....). Na plnení opatrení sa spolupodieľali obe pedagogické zamestnankyne školy. Výchovná poradkyňa poskytovala metodickú pomoc učiteľke pri riešení problémov. Ponúkala zákonným zástupcom v rámci stanovených a zverejnených hodín možnosť konzultovať postupy pri odstraňovaní nedostatkov v učení a správaní sa ich detí, túto však využívali zákonní zástupcovia žiakov vo veľmi malej miere. Odmietavý postoj zaujali i k návrhom na psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia v poradenskom zariadení, ktoré im výchovná poradkyňa pravidelne odporúčala. V záujme

diagnostikovania a nastavenia špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakom požiadala o vykonanie vyšetrení v škole, s čím zamestnanci poradenského centra súhlasili a v blízkom období vykonajú potrebné úkony. Výchovná poradkyňa úzko spolupracovala s druhou vyučujúcou (**koordinátorka vo výchove a vzdelávaní**) pri realizácii aktivít zameraných na prevenciu sociálno-patologických javov, identifikovaní nevhodného správania sa a v sociálnych prejavoch spôsobených životným prostredím žiakov v MRK. Preventívne výchovné pôsobenie bolo najčastejšie uplatňované formou rozhovorov, besied, diskusií, prácou s literatúrou, sledovaním náučných videí (práca s knihou *Nenič svoje múdre telo*, beseda so zubnou lekárkou, beseda o prevencii vzniku chorôb, beseda o kriminalite a drogách...). Systémové preventívne aktivity zamerané na informovanie rodičov v oblasti zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov neboli uskutočňované, čo potvrdila koordinátorka v dotazníku (menej úspešní žiaci) vyjadrením, že počas školského roka neformálne stretnutia so zákonnými zástupcami (aj mimo rodičovských združení) neiniciuje.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy spĺňala **kvalifikačné predpoklady a požiadavky** na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Zástupca pre materskú školu, ktorá bola organizačnou zložkou školy, nebol ustanovený. Vyučovací proces bol zabezpečený 2 učiteľkami, pričom 1 nespĺňala predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v podkategórii učiteľ 1. stupňa. V aktuálnom období si dopĺňa vzdelanie v študijnom odbore predprimárna a elementárna pedagogika s predpokladaným ukončením štúdia v roku 2027. Z tohto dôvodu bola **odbornosť vyučovania** celkovo zabezpečená len na 41,5 %. Neodborne boli vyučované predmety anglický jazyk, informatika, prírodoveda, etická výchova, hudobná výchova, telesná výchova. Ostatné predmety boli vyučované čiastočne neodborne (slovenský jazyk, matematika, prvouka, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova).

Škola sa nachádzala v budove, v ktorej na prízemí sídlil obecný úrad, ambulancia lekára, priestory materskej školy a školskej jedálne. Na poschodí sa nachádzali **priestory školy**-rozsiahla chodba, dve veľké kmeňové triedy, ktoré slúžili na vyučovanie spojených ročníkov, počítačová učebňa s interaktívnou tabuľou, trieda, upravená na vyučovanie telesnej a športovej výchovy. Riaditeľka školy a učiteľka využívali pre mimovyučovaci/krúžkovú činnosť samostatné miestnosti. Prestávky žiaci trávili v priestoroch veľkej chodby, kde mohli využívať literárny kútik obsahujúci niekoľko desiatok detských kníh. Na odkladanie odevov a obuvi slúžili drevené poličky a vešiaky. Ku škole patrilo sčasti zatrávnený školský dvor a multifunkčné ihrisko. Pri fyzickej obhliadke priestorov školy sa zistilo, že kmeňové triedy, v ktorých žiaci trávili prevažnú väčšinu času, boli z hygienických a bezpečnostných dôvodov nevyhovujúce. Zatekajúca dažďová voda spôsobila dezolátny stav stropnej časti tried, rovnako bolo zasiahnuté aj elektrické vedenie, v prípade dažďa bolo nutné pripraviť nádoby, na zachytenie stekajúcej dažďovej vody.

Efektívne **využitie priestorov školy** bolo zabezpečené v rozvrhu hodín. V čase mimo vyučovania boli vnútorné priestory využívané na realizovanie záujmových a voľnočasových aktivít žiakov (počítačový a pohybovo- tanečný krúžok). Estetiku priestorov tried a školy dotvárali nástenky, izbové kvety, na stenách zavesené žiacke práce a diplomy. Škola nemala vybudovaný bezbariérový vstup do školy ani bezbariérové prostredie. Napriek tomu, že základné priestory školy boli s ohľadom na počet žiakov vybudované a dostačujúce, ich aktuálny hygienický stav neumožňoval bezpečný priebeh výchovno-vzdelávacieho procesu.

Vybavenie učebnicami a učebnými textami schválenými ministerstvom školstva pre všetky ročníky bolo zabezpečené, absentovali pracovné zošity na cudzie jazyky. Priestory tried boli

vo vzťahu k obsahu vzdelávania vybavené plagátmi s vybranými slovami, abecedou, násobilkou a svojpomocne vyrobenými pomôckami. Všetky **učebné pomôcky** však boli výrazne opotrebované a zastarané, podľa vyjadrenia riaditeľky školy z dôvodu krízovej finančnej situácie nebolo možné zabezpečiť ich doplnenie a obnovu. Škola bola pripojená na vysokorýchlostný internet, počítačová učebňa disponovala dostatočným počtom osobných počítačov. Interaktívna tabuľa nebola takmer vôbec využívaná z dôvodu technických problémov. Učebné pomôcky boli na väčšine hospitovaných hodín využívané zmysluplne vo vzťahu k aktuálne preberaným témam (72 %). Výrazne zaostávalo uplatnenie informačno-komunikačných technológií, čo negatívne ovplyvnilo efektivitu vyučovania (8 %).

Riaditeľka školy vydala **školský poriadok**, ktorý bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy. Žiaci s ním boli preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka. Bol zverejnený v priestoroch školy. Upravoval práva a povinnosti žiakov, pravidiel vzťahov medzi žiakmi a pedagogickými zamestnancami, práva a povinnosti zákonných zástupcov žiakov, obsahoval podrobnosti o prevádzke a vnútornom režime školy. Jeho súčasťou boli informácie o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím.

V školskom roku 2021/2022 škola evidovala 6 489 vymeškaných ospravedlnených hodín, čo je priemerne 309,0 hodiny na žiaka. Z toho 360 hodín vymeškal 1 žiak so zdravotným znevýhodnením a 6263 hodín 20 žiakov z MRK (Ø360 hodín na žiaka so ZZ a 313,15 hodiny na žiaka z MRK). Neospravedlnené vymeškaných hodín v predchádzajúcom školskom roku bolo 113 (Ø na žiaka 5,38 hodiny). Z toho 113 hodín vymeškalo 20 žiakov z MRK (Ø 5,65 hodiny). Celkovo bolo pri počte 21 žiakov školy ospravedlnené vymeškaných 6489 hodín (Ø 309,0 hodín na žiaka). Neospravedlnených hodín bolo celkovo 113 (Ø 5,38 na žiaka školy). Viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci za predchádzajúci školský rok neospravedlnené vymeškali 3 žiaci z MRK. Škola zaslala príslušným orgánom štátnej správy 3 oznámenia, pričom spätnými oznámeniami o riešení situácie nedisponuje. Riaditeľka školy sa v rozhovore vyjadrila, že pri riešení problémov so záškoláctvom riešia situáciu priamo v rodinách. Po intervencii sa podľa jej slov situácia s dochádzkou žiakov do školy zlepšuje. Na konci 2. polroka školského roka 2021/2022 neboli žiakom udelené žiadne pochvaly ani pokarhania. Znížené známky zo správania v minulom školskom roku škola udelila 3 žiakom z MRK, všetky tri známky 2. stupňa boli udelené za neospravedlnené hodiny. Riaditeľka školy sa vyjadrila, že pri riešení výchovných problémov so žiakmi kooperuje najmä s triednou učiteľkou, zákonnými zástupcami žiakov a podľa potreby a závažnosti previnení žiakov spolupracujú aj s príslušnými orgánmi štátnej správy.

Pri organizácii vyučovania boli akceptované **základné fyziologické a psychické potreby žiakov** dodržiavaním stanoveného začiatku a konca vyučovania, dĺžky vyučovacích hodín a prestávok, vrátane obedňajšej prestávky, určeného počtu vyučovacích hodín v jednom dni. Požiadavka na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí nebola zabezpečená z dôvodu nevyhovujúcich priestorových podmienok, ktoré spôsobovala zatekajúca dažďová voda do priestorov učební. Exkurzie a školské výlety sa v poslednom období nerealizovali, žiaci sa zúčastnili len aktivít organizovaných priamo v škole a v obci. Riaditeľka školy preukázala zabezpečenie školského výletu v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktorý sa konal v období pred pandémiou.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

V školskom roku 2005/2006 bola v škole uskutočnená komplexná inšpekcia. Z jej záverov vyplynulo, že podmienky výchovy a vzdelávania dosiahli dobrú úroveň, riadenie školy a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu boli priemerné. Vykonaním následnej inšpekcie v školskom

roku 2006/2007 sa zistilo, že škola akceptovala 4 z 5 odporúčaní, z 3 prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov boli splnené 2. Jedno opatrenie bolo splnené dodatočne, čo sa zistilo pri ďalšej následnej inšpekcii.

Štátna školská inšpekcia porovnaním záverov z predchádzajúcej komplexnej inšpekcie so závermi z aktuálne vykonanej komplexnej inšpekcie zistila, že úroveň riadenia školy zostala nezmenená, na priemernej úrovni, podmienky výchovy a vzdelávania klesli z dobrej na priemernú úroveň. Učenie sa žiakov sa posunulo z priemernej na nevyhovujúcu úroveň.

2 ZÁVERY

Proces výchovy a vzdelávania prebiehal v atmosfére podpory, istoty a bezpečia, v ktorej sa žiaci cítili spokojne, boli rešpektovaní, čo sa prejavilo najmä v ich aktivite a spontánnosti prejavov. Dobrú atmosféru v škole potvrdili aj menej úspešní žiaci v rozhovoroch so školskými inšpektorkami. Učiteľky svojím individuálnym prístupom zaisťovali optimálne pracovné podmienky pre všetkých žiakov, niektorí z nich však nie vždy akceptovali dohodnuté pravidlá, ani seba navzájom. Oblasťou vyžadujúcou si zlepšenie boli nedostatky súvisiace s absenciou, alebo nízkou mierou zadávania úloh/činností súvisiacich so stimulovaním vyšších myšlienkových procesov žiakov, s vytváraním schopností hodnotenia a sebahodnotenia, s podporou sociálnych spôsobilostí pri práci vo dvojiciach/skupine a so zdokonaľovaním komunikačných zručností pri prezentovaní vedomostí alebo svojich názorov a postojov.

Pozitívnu stránkou **riadenia** bola úroveň spracovania pedagogickej a ďalšej dokumentácie školy súvisiacej s procesom výchovy a vzdelávania a s jeho organizáciou, ktorá vychádzala z podmienok školy, bola aktualizovaná v súlade so zmenami všeobecne záväzných právnych predpisov a prerokovaná v pedagogickej rade školy. Vytvorený súbor hodnôt, spôsob komunikácie aktérov výchovy a vzdelávania podporoval bezkonfliktné spolužitie a rešpektovanie individuality každého žiaka, bez ohľadu na etnický pôvod a sociálno-ekonomicky znevýhodnené prostredie, avšak zo strany zákonných zástupcov prevládal laxný prístup k nadviazaniu dôslednejšej spolupráce so školou. Negatívny dopad na úroveň edukácie mala nekvalifikovanosť a absencia ďalšieho systematického vzdelávania jednej z učiteliek. V oblasti hospitačnej činnosti riaditeľky školy sa vyskytli nedostatky súvisiace s nerealizovaním následnej kontroly plnenia prijatých opatrení, čo nemalo adekvátny dopad na odstraňovanie pretrvávajúcich nedostatkov, ktoré sa potvrdili aj počas výkonu hospitácií školskou inšpekciiou. Výrazným nedostatkom súvisiacim s **podmienkami výchovy a vzdelávania** bola nízka odbornosť vyučovania, čo sa odrazilo v nevyhovujúcej úrovni edukačného procesu. Bezodkladné riešenie si vyžaduje zabezpečenie priestorov tried, v ktorých aktuálny hygienický stav neumožňuje realizovať výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky nezávadnom prostredí.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	- výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	- prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	- vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	- prevaha negatív, výrazné nedostatky, citelne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	- výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nesplnenie požiadavky dosiahnutia vysokoškolského vzdelania 2. stupňa 1 pedagogického zamestnanca);
2. § 144 ods. 1 písm. i) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nezabezpečenie priebehu výchovy a vzdelávania v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí);
3. § 20 ods.7 zákona 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (neustanovenie zástupcu riaditeľky školy pre materskú školu).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- rozvíjať poznávacie kompetencie žiakov zadávaním úloh rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy;
- na vyučovacích hodinách vytvárať žiakom priestor na rozvíjanie ich hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností;
- viesť žiakov k adekvátnej komunikácii, dodržiavaniu komunikačných pravidiel pri prezentovaní vedomostí a zručností, argumentačne zdôvodniť a obhájiť vlastné názory a postoje;
- podporovať pri vyučovaní vzájomnú komunikáciu a spoluprácu žiakov vo dvojiciach, v skupinách, umožniť prezentovanie výsledkov spoločnej práce, stimulovať zručnosť argumentačne ich odôvodňovať;
- účinnosť hospitačnej činnosti posilniť vykonávaním následných hospitácií za účelom odstraňovania nedostatkov pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu.

2) ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 20. 12. 2022 prijať konkrétne opatrenia týkajúce sa nespĺňania požiadavky dosiahnutia vysokoškolského vzdelania 2. stupňa pedagogickým zamestnancom školy; zabezpečenia podmienok výchovy a vzdelávania v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí; neustanovenia zástupcu riaditeľky školy pre materskú školu a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Trnava s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava v termíne do **31. 01. 2023**.

PÍŠOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávacie program

2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2020/2021;
3. školský poriadok;
4. rozvrh hodín;
5. osobný rozvrh učiteľov;
6. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
7. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
8. plán profesijného rozvoja;
9. vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov;
10. hospitačné záznamy;
11. dokumentácia výchovného poradcu a koordinátora vo výchove a vzdelávaní;
12. triedne knihy;
13. triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
14. zápisnice zo zasadnutí rady školy;
15. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady;
16. dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, výcvikov a ďalších mimoškolských aktivít;
17. záznamy o práci v záujmových útvaroch;
18. evidencia sťažností;
19. vnútorná smernica na prešetrenie a vybavovanie sťažností;
20. pracovný poriadok;
21. evidencia úrazov;

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Štefania Gašparíková

Dňa: 24.10.2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Žišková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 04. 11. 2022 v Kuklove:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Žišková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Gabriela Žišková

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

---

1. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti